

Obsah

Predhovor	9
-----------------	---

1. kapitola

Pôvod a postavenie koňa v spoločnosti človeka.....	11
1.1 Pôvod koňa	11
1.1.1 Štvorprsté kone.....	13
1.1.2 Trojprsté kone	14
1.1.3 Jednoprsté kone.....	16
1.2 Kôň a človek.....	16

2. kapitola

Organizácia chovu koní na Slovensku	21
2.1 História chovu koní na území Slovenska	21
2.2 Súčasný stav chovu koní na území Slovenska.....	37
2.3 História a súčasnosť chovu chladnokrvných koní na Slovensku.....	44

3. kapitola

Plemená koní	51
3.1 Rozdelenie plemien koní	51
3.2 Plemená koní	53

4. kapitola

Anatómia koňa	87
4.1 Rozdelenie tela – oblasti tela (<i>Regiones corpori</i>)	87
4.2 Kostrová sústava	93
4.3 Svalová sústava.....	99
4.4 Tráviaca sústava	102
4.5 Dýchacia sústava	104
4.6 Močová sústava	105
4.7 Cievna sústava.....	105
4.8 Nervová sústava	106
4.9 Krycia sústava.....	107

5. kapitola

Pohyb koní	109
5.1 Lokomícia.....	109
5.2 Základné chody koňa	112
5.3 Mechanika pohybu koňa v skoku	118

6. kapitola

Exteriér koňa	123
6.1 Celkové posúdenie koňa	124
6.2 Hodnotenie jednotlivých častí tela koňa.....	128
6.3 Lineárne hodnotenie koní.....	141

7. kapitola

Popis, identifikácia a registrácia koňovitých zvierat.....	145
7.1 Popis a identifikácia koňovitých zvierat	145
7.2 Registrácia koňovitých	168
7.2.1 Označovanie koní.....	168
7.2.2 Čipovanie koní, rádiovreckenčná identifikácia koní (RFID)	170
7.3 Plemenná kniha koňovitých	171
7.4 Evidencia a plemenárská dokumentácia v chove koní	177

8. kapitola

Ustajnenie koní	187
8.1 Mikroklimatické podmienky	188
8.2 Typy ustajnenia v chove koní	193
8.2.1 Voľné ustajnenie	194
8.2.2 Boxové ustajnenie	195
8.2.3 Väzné ustajnenie.....	196

9. kapitola

Základy výživy a kŕmenia koní	201
9.1 Trávenie živín	202
9.2 Nutričný význam živín vo výžive koní	203
9.3 Význam sacharidov	204
9.4 Význam tukov.....	206
9.5 Význam dusíkatých látok, bielkovín a aminokyselín	206
9.6 Význam minerálnych látok	207
9.7 Význam vitamínov.....	210
9.8 Zálohovná a produkčná potreba energie a živín vo výžive koní.....	212
9.9 Voda a jej kvalita vo výžive koní	215
9.10 Krmivová základňa vo výžive koní	216

10. kapitola

Pastva koní	227
--------------------------	------------

11. kapitola

Etológia koní.....	235
11.1 Zmysly koňa	235
11.1.1 Sluch	235
11.1.2 Zrak.....	238
11.1.3 Čuch.....	243
11.1.4 Chuť	245
11.1.5 Hmat.....	246
11.2 Psychika koňa	248
11.3 Dôvera – odmena a trest v jazdeckej psychológii	250
11.4 Prostredie a správanie koní.....	252
11.4.1 Orientácia, učenlivosť a pamäť koní.....	252
11.4.2 Sociálne správanie koní	253
11.4.3 Sexuálne správanie koní.....	257

11.4.4 Materinské správanie	258
11.4.5 Správanie na zabezpečenie základných životných potrieb	260
12. kapitola	
Ošetrovanie a starostlivosť o koňa	265
12.1 Čistenie kože.....	265
12.2 Strihanie koní	266
12.3 Dekovanie koní.....	270
12.3.1 Materiály, odolnosť a tepelná izolácia.....	271
12.3.2 Výber vhodnej deky pre koňa	273
13. kapitola	
Postrojovanie koní	275
13.1 Uzdička	276
13.2 Uzda.....	280
13.3 Ďalšie formy uzdenia	282
13.4 Bezzubadlové uzdenie	283
13.5 Sedlo.....	284
13.6 Záprahové postetle	288
13.7 Chrániče končatín	290
14. kapitola	
Výcvik koní.....	293
14.1 Základný výcvik a výcviková škála koňa	295
14.2 Štruktúra tréningovej jednotky.....	302
14.3 Výkonnosť koná	303
14.4 Únavu.....	304
14.5 Propriocepcia vo výcviku koná	306
15. kapitola	
Výkonnosť koní a ich využitie	311
15.1 Výkonnostné skúšky koní.....	311
15.1.1 Výkonnostné skúšky jednostranne úžitkových – športových koní.....	313
15.1.2 Výkonnostné skúšky jednostranne úžitkových – ťažných koní.....	315
15.1.3 Výkonnostné skúšky mnohostranne úžitkových koní	317
15.1.4 Výkonnostné skúšky anglických plnokrvných koní a klusákov	318
15.1.5 Hodnotenie – klasifikácia koní na základe výsledkov skúšok výkonnosti.....	319
15.2 Vyššia forma kontroly výkonnosti	320
15.2.1 Kritériá mladých koní.....	320
15.2.2 Šampionát mladých koní	322
15.2.3 Furmanské súťaže.....	323
15.3 Jazdecký šport.....	325
15.3.1 Drezúrne jazdenie	326
15.3.2 Skokové jazdenie	328
15.3.3 Súťaže všeestranej spôsobilosti	330
15.3.4 Westernové jazdenie.....	331

15.3.5 Vytrvalostné jazdenie – endurance	333
15.3.6 Voltíž.....	334
15.3.7 Working Equitation	336
15.4 Vozatajský šport.....	336
15.5 Dostihový šport.....	338
15.5.1 Cvalové dostihy	340
15.5.2 Klusácke dostihy	341
15.5.3 Pony dostihy	342
15.5.4 Základná dostihová terminológia.....	343
15.6 Kôň v lesnom hospodárstve.....	344
15.7 Vystavovanie koní	346
16. kapitola	
Hiporehabilitácia	349
16.1 História hiporehabilitácie	350
16.2 Členenie hiporehabilitácie	354
16.3 Hiporehabilitačný tím.....	359
16.4 Výber koňa pre hiporehabilitáciu	361
16.5 Korektný sed a polohovanie klientov.....	370
16.6 Pôsobenie a účinky hiporehabilitácie	375
16.7 Bezpečnostné opatrenia pri výkone hiporehabilitácie	382
16.8 Materiálno-technické vybavenie hiporehabilitačného zariadenia.....	383
17. kapitola	
Plemenitba a reprodukcia v chove koní.....	387
17.1 Plemenitba v chove koní.....	387
17.1.1 Základy plemenitby v chove koní	389
17.1.2 Metódy plemenitby a charakteristika pojmov.....	389
17.1.3 Plemenný výber	392
17.2 Reprodukcia kobýl	394
17.2.1 Klinická anatómia pohlavných orgánov kobýl	395
17.2.2 Reprodukčná aktivita a pohlavný cyklus	400
17.2.3 Reprodukčný cyklus kobýl	402
17.2.4 Neurohumorálna regulácia reprodukčného cyklu	406
17.2.5 Behaviorálne zmeny v správaní počas estrálneho cyklu	408
17.2.6 Ovplyvňovanie pohlavného cyklu – indikácie pre riadenie estrálneho cyklu	409
17.2.7 Poruchy pohlavného cyklu	409
17.2.8 Príprava kobyly na pripúšťanie a spôsoby pripúšťania a inseminácie kobýl.....	413
17.3 Spôsoby rozmnožovania koní	414
17.3.1 Využitie umelej inseminácie v chove koní	415
17.3.2 Odber ejakulátu žrebcu.....	417
17.3.3 Hodnotenie ejakulátu žrebcov.....	420
17.4 Výber a kvalita kobyly	423
17.5 Gravidita	424

17.6 Vývoj plodu	429
17.7 Pôrod a puerpérium	431
18. kapitola	
Biotechnológie v chove koní	443
18.1 Biotechnológie v genetike koní.....	443
18.2 Biotechnológie v reprodukcii koní.....	446
19. kapitola	
Choroby a zranenia koní	459
19.1 Choroby očí.....	460
19.2 Choroby zubov	461
19.3 Choroby kože	461
19.4 Choroby končatín	461
19.5 Choroby kopýt.....	462
19.6 Choroby dýchacieho aparátu	463
19.7 Poruchy zažívacieho ústrojenstva	463
19.8 Požiadavky na zdravie koňovitých.....	463
20. kapitola	
Veterinárne a právne aspekty pri kúpe a predaji koní	465
20.1 Vyšetrenie kardiovaskulárneho aparátu koňa	465
20.2 Vyšetrenie dýchacieho aparátu koňa	466
20.3 Vyšetrenie očí koňa	468
20.4 Ortopedické vyšetrenie koňa	469
20.5 Röntgenologické vyšetrenie koňa	471
21. kapitola	
Preprava koní.....	479
22. kapitola	
Kódex správania a bezpečnosť pri práci s koňmi.....	485
23. kapitola	
Zoznam použitej literatúry	493
Zoznam skratiek	505
Poděkovanie	507